

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2009, č. j. 38 Cad 5/2007 - 64,

takto:

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2009, č. j. 38 Cad 5/2007 - 64, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Františku Drlíkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 1920 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. KUOK 8585/2007, sp. zn. KÚOK/2125/2007/OSV - SP/7025/SD - 10, ze dne 25. 1. 2007, č. j. KUOK 16592/2007, sp. zn. KÚOK/9219/2007/OSV - SP/7025/SD - 16, ze dne 14. 2. 2007. Napadenými rozhodnutími žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu, odboru sociálního a zdravotního, č. j. 2006/12964/SP - MUZB ze dne 21. 12. 2006 a č. j. 2006/13479/SP - MUZB ze dne 17. 1. 2007, o nepřiznání dávky sociální péče, a tato rozhodnutí potvrdil.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 19. 6. 2009, č. j. 38 Cad 5/2007 - 64, žalobu směřující proti rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 25. 1. 2007, č. j. KUOK 8585/2007, sp. zn. KÚOK/2125/2007/OSV - SP/7025/SD - 10, a ze dne 14. 2. 2007, č. j. KUOK 16592/2007, sp. zn. KÚOK/9219/2007/OSV - SP/7025/SD - 16, zamítl, neboť neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného. Uvedeným

rozhodnutím soud dále rozhodl, že žádnému z účastníků se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

Krajský soud v Ostravě vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 1. 11. 2006 podal žalobce žádost o přiznání dávky sociální péče od 1. 12. 2003 ve výši 8000 Kč měsíčně a další opakovanou žádost o přiznání dávky sociální péče rovněž od 1. 12. 2003 ve výši 8000 Kč měsíčně. Přípisem ze dne 8. 12. 2006 a ze dne 2. 1. 2007 byl žalobce vyzván prvoinstančním orgánem k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku sociální péče, její výši a výplatu, a to do osmi dnů od doručení výzvy a současně byl upozorněn na následky neuposlechnutí výzvy, tj. na možné zamítnutí žádosti. Na uvedené výzvy žalobce nereagoval, přestože si je převzal 11. 12. 2006 a 3. 1. 2007. Skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče žalobce neosvědčil, a proto prvoinstanční orgán - Městský úřad v Zábřehu, odbor sociální a zdravotní, obě žádosti zamítl rozhodnutími ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2006/12964/SP - MUZB, a ze dne 17. 1. 2007, č. j. 2006/13479/SP - MUZB. Podaná odvolání proti těmto rozhodnutím potvrdil žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje svými rozhodnutími ze dne 25. 1. 2007, č. j. KUOK 8585/2007, sp. zn. KÚOK/2125/2007/OSV - SP/7025/SD - 10, a ze dne 14. 2. 2007, č. j. KUOK 16592/2007, sp. zn. KÚOK/9219/2007/OSV - SP/7025/SD - 16.

Městský úřad v Zábřehu, odbor sociální a zdravotní, rozhodnutími ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2006/12964/SP - MUZB, a ze dne 17. 1. 2007, č. j. 2006/13479/SP - MUZB, rozhodl nepřiznat žalobci dávku sociální péče podle § 90 a § 94 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a podle § 1 odst. 1, 3, 5, § 3 a § 7 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, a v souladu se zákonem č. 463/1991 Sb., o životním minimu. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce nereagoval na výzvu k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku sociální péče, a že nebyly předloženy požadované doklady, které byly v těchto výzvách uvedeny. Při šetření v domácnosti provedeném v domácnosti 22. 8. 2006 žalobce odmítl sdělit, z jakých prostředků žije a jakým způsobem je hrazeno inkaso a poplatky s tím, že informace podá až u soudního jednání. Správní orgán zjistil, že žalobce žije s manželkou a dcerou a jejím dítětem v rodinném domku, avšak s manželkou nehošpodaří (dne 26. 10. 2004 vydal Okresní soud v Šumperku rozsudek, jímž nebyl zavázán povinností přispívat manželce na výživu). Dále bylo zjištěno, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 27. 10. 2003 byla žalobci zastavena výplata částečného invalidního důchodu. Dne 6. 12. 2004 bylo Úřadem práce v Šumperku rozhodnuto o vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání od 1. 10. 2004 z důvodu jeho uznání plně invalidním. Vzhledem k tomu, že žalobce odmítá zvýšit si příjem vlastním přičiněním uplatněním nároku na dávku důchodového pojištění, nelze ho v souladu s ust. § 1 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti považovat za sociálně potřebného. Žalobce nelze považovat za sociálně potřebného také podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o sociální potřebnosti, neboť není v pracovním nebo obdobném vztahu a ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a současně není občanem uvedeným v § 1 odst. 5 tohoto zákona.

Podaná odvolání žalovaný Krajský úřad Olomouckého kraje zamítl rozhodnutím ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. KÚOK/2125/2007/OSV - SP/7025/SD - 10, č. j. KUOK 8585/2007, a ze dne 14. 2. 2007, sp. zn. KÚOK/9219/2007/OSV - SP/7025/SD - 16, č. j. KUOK 16592/2007, zamítl a napadená rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu, odboru sociálního a zdravotního, ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2006/12964/SP - MUZB, a ze dne 17. 1. 2007, č. j. 2006/13479/SP - MUZB, potvrdil. Žalobce podle něj odmítl osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku sociální péče a správní orgán prvního stupně proto rozhodl v souladu se zákonem, pokud jeho žádost zamítl.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl Krajský soud v Ostravě k závěru o nedůvodnosti podané žaloby. Soud vzal za prokázané, že žalobce mínil řešit svoji sociální situaci příspěvkem sociální péče, aniž měl snahu dořešit své nároky z důchodového pojištění. Žalobce měl nárok na částečný invalidní důchod, jehož výplata mu byla zastavena z důvodu, že se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu při kontrole trvání podmínek nároku. Navíc byl žalobce od 1. 8. 2001 uznán plně invalidní a neřešil ani otázku eventuelního nároku na plný invalidní důchod. Jestliže žalobce především neuplatnil své nároky ze systému důchodového zabezpečení, pak správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o sociální potřebnosti i se zákonem o životní minimu, když žádost o sociální dávku zamítly.

Soud proto v tomto ohledu uzavřel, že neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, a proto žalobu proti rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 1. 2007, č. j. KUOK 8585/2007, sp. zn. KÚOK/2125/2007/OSV - SP/7025/SD - 10, a ze dne 14. 2. 2007, č. j. KUOK 16592/2007, sp. zn. KÚOK/9219/2007/OSV - SP/7025/SD - 16. zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. a podle § 51 s. ř. s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení.

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2009, č. j. 38 Cad 5/2007 - 64. V podání téměř nečitelného obsahu stěžovatel namítl, že rozsudek byl vydán v jeho nepřítomnosti, bez jednání, přičemž nedal souhlas k neveřejnému jednání a neobdržel předvolánku k jednání, není zastoupen advokátem. Dodal, že mu bylo odepřeno právo na zabezpečení ve stavu hmotné nouze od listopadu 2003. Stěžovatel doplnil, že soud porušil ustanovení čl. 3, čl. 4, čl. 10, čl. 96 odst. 1 a 2 Ústavy, čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 6 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 2, čl. 36, odst. 2, 3 a 4, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, § 39 odst. 1, § 38 odst. 1, § 33 odst. 3, § 64 s. ř. s., § 103 a § 83 odst. 1 o. s. ř. Dále stěžovatel uvedl, že proti osobě soudce Petra Indráčka je údajně vedeno trestní stíhání a probíhá řízení ke zbavení způsobilosti k právním úkonům. Dále uvedl, že krajský soud nesplnil závazné pokyny a právní názor Nejvyššího správního soudu, a doložil v kopii celou řadu písemností od rozhodnutí soudů různých stupňů, až po části příslušných právních předpisů, o nichž se domnívá, že s věcí souvisejí s tím, že důležité zatrhuje červeně. Stěžovatel rovněž požádal o ustanovení advokáta Mgr. Františka Drlíka pro řízení o kasační stížnosti.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 16. 6. 2010 zástupce stěžovatele, jenž mu byl k žádosti ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 11. 5. 2010, č. j. 38 Cad 5/2007 - 123, a tímto usnesením vyzván k doplnění podání ve věci kasační stížnosti stěžovatele ze dne 7. 7. 2010 a to tak, že uvede v jakém rozsahu a z jakých důvodů je kasační stížnost podávána a kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno, uvedl s tím, že jedná a argumentuje na základě výslovného pokynu svého mandanta, že rozsudek doručený 25. 6. 2009 napadá v celém rozsahu výroku a kasační stížnost je podávána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Namítá, že rozsudek byl vydán neveřejně, aniž by soud nařídil ve věci jednání, bylo jednáno v nepřítomnosti stěžovatele, který nedal souhlas k neveřejnému jednání. Dále uvedl, že krajský soud neplní svoji povinnost a nespojuje ve smyslu ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. řízení o cca 100 žalobách podávaných stěžovatelem v důsledku odepření práva na zabezpečení ve stavu hmotné nouze, které jsou podle názoru stěžovatele obsahově shodné, a argumentuje neustále stejně a vydává rozsudky neveřejně. Stěžovateli je tak odepřeno právo jednat a předkládat důkazy. Dále konstatoval, aniž by konkretizoval svá tvrzení, že soud porušil práva stěžovatele zaručená Ústavou ČR - čl. 96 odst. 2 a Listinou základních práv a svobod - čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Dále uvádí, že krajský soud se neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu. Napadené rozhodnutí je podle stěžovatele s odkazem na § 8

odst. 1,2 s. ř. s. vydáno vyloučenými soudci, kteří již rozhodovali opět neveřejnými rozsudky v prvotním soudním řízení, a opisují původní argumentaci, která není pravdivá a nelze se s ní ztotožnit. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2009, č. j. 38 Cad 5/2007 - 64, zrušil.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s názorem Krajského soudu v Ostravě, že žalobce mínil řešit svoji sociální situaci příspěvkem sociální péče, aniž měl snahu dořešit své nároky z důchodového pojištění. Jestliže žalobce především neuplatnil své nároky ze systému důchodového zabezpečení, pak správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o sociální potřebnosti i zákonem o životním minimu, když žádost o dávku sociální péče zamítly. Žalovaný s ohledem na uvedené a s odkazem na obsah správního spisu navrhuje odmítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní výslovně namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná s výjimkou té části, jak bude dále uvedeno.

Námítka stěžovatele uvedená ve vyjádření stěžovatele ze dne 6. 9. 2010 v reakci na informaci o probíhajícím řízení před Nejvyšším správním soudem a poučení o složení senátu, že soudci Nejvyššího správního soudu uvedení v poučení, kteří ve stejné věci a věci samé opakovaně rozhodli v předcházejícím řízení, jsou vyloučeni podle § 8 odst. 1 s. ř. s. z projednávání a rozhodnutí věci, je nedůvodná. Jak vyplývá z obsahu soudního spisu usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. Nao 12/2008 - 42, jež nabylo právní moci dnem 8. 2. 2008, bylo rozhodnuto, že soudci šestého senátu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 139/2007 (sp. zn. Krajského soudu Ostrava 38 Cad 5/2007). Rovněž tak námítka, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce Krajského soudu v Ostravě JUDr. Petr Indráček, je nedůvodná, neboť o námítce podjatosti uvedeného soudce bylo rozhodnuto usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2010, č. j. Nao 62/2009 - 93, jež nabylo právní moci dnem 24. 3. 2010, bylo rozhodnuto, že soudce Krajského soudu v Ostravě JUDr. Petr Indráček není vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 38 Cad 5/2007. Nejvyšší správní soud nebyl vyrozuměn, že by soudce nemohl ve věci rozhodnout pro zbavení způsobilosti k právním úkonům.

Nejvyšší správní soud shledal důvodnou námitku stěžovatele, v níž uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li taková vada mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvodem kasační stížnosti podle stěžovatele v tomto ohledu je skutečnost, že soud rozhodl neveřejně, v jeho nepřítomnosti. Nejvyšší správní soud shledal jako jinou vadu řízení, že soud rozhodl ve stěžovatelově nepřítomnosti. V soudním spise není doloženo, že účastníkům bylo zasláno a řádně doručeno poučení podle § 51 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li se účastník od dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen. V odůvodnění napadeného rozhodnutí krajský soud výslovně uvedl, že soud podle § 51 s. ř. s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení. Podle konstantní judikatury (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, uveřejněno ve Sbírce rozhodnutí NSS č. 482/2005) účastníku nelze upřít právo na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti vyjádřit se k věci (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Rozhodl-li soud o věci bez nařízení jednání, aniž žalobci řádně doručil výzvu k vyslovení souhlasu s takovým postupem (§ 51 s. ř. s.), došlo v řízení k vadě, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a je proto důvodem pro jeho zrušení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud pak v novém rozhodnutí ve věci rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 38 Cad 5/2007 - 123 ze dne 11. 5. 2010 pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr. František Drlík. Ustanovený zástupce k výzvě soudu nevyčíslil odměnu za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti, a proto mu odměna byla přiznána podle obsahu soudního spisu. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému advokátovi odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti za dva úkony právní služby po 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to za přípravu a převzetí zastoupení a za doplnění kasační stížnosti ze dne 16. 6. 2010, a dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, jak je soudu známo z jeho úřední činnosti, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 320 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 1920 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu